

Игра кукавице на Корејском полуострву

Пише: Ромео-Никола Поповић
среда, 27 март 2013 09:56

Последњих неколико недеља светски медији су прилично заокупирани војним и дипломатским заштравањем односа на Корејском полуострву. Протагонисти ове својеврсне игре кукавице или „ко ће први да попусти“ су Северна Кореја са једне и САД са Јужном Корејом са друге стране. Непрестане акције и реакције створиле су једну хронолошку реку догађаја која, чини се, у последње време добија на убрзању. 22. јануара Савет Безбедности УН донео је једногласну одлуку о заштравању санкција Северној Кореји. Пјонгјанг је реаговао уобичајеном реториком, а потом је 12. фебруара извршена нова нуклеарна подземна проба процењене снаге између 7 и 10 килотона. 11. марта САД и Јужна Кореја су започели једанаестодневне војне вежбе у склопу ширих маневара, који би требало да трају око 2 месеца. Пјонгјанг је тренутно одговорио одлуком да једнострано раскине примирје потписано 1953. године, уз претње да ће извршити превентивни нуклеарни удар на територију САД. Као одговор на америчко-јужнокорејске маневре, Пјонгјанг је подигао ниво борбене готовости оружаних снага на највиши могући ниво и организовао сопствене вежбе и маневре, који ће се интензивирати у априлу.

Главни окидач нове рунде игре кукавице Пјонгјанга и Вашингтона је било лансирање севернокорејског сателита у орбиту 12. децембра 2012. Запад је то схватио као ескалацију, јер је захваљујући успешном лансирању, ДНР Кореја показала да има капацитете да прозведе интерконтиненталну балистичку ракету, а заједно са поодмаклим нуклеарним програмом, моментално је свима скочио притисак, од Сеула до Вашингтона. Пекинг такође није био срећан, а ни Москва. Зашто? Зато што ће Далеки

Игра кукавице на Корејском полуострву

Пише: Ромео-Никола Поповић
среда, 27 март 2013 09:56

исток ускоро добити још једну нуклеарну силу са интерконтиненталним балистичким ракетама, окренутим ка америчкој западној обали. Такође, процена је да је Пјонгјанг веома непредвидив, са новим, веома младим и неискусним лидером, који би у критичном тренутку могао да одреагује „неадекватно“ и одведе Корејско полуострво, а вероватно и цео регион у нови „круг пакла“. На Западу још увек не знају шта да мисле, јер не познају млађаног Ким Џонг Уна, али верују да је ово само још један покушај Пјонгјанга да застраши комшије и изнуди неке уступке битне за опстанак режима. Пекинг је пристао да подржи нове санкције да би постигао две ствари: да јасно стави до знања „млађем брату“ ко је старији, али и да новом кризом на Корејском полуострву смањи притисак Вашингтона у Јужном и Источном Кинеском мору. Ко данас уопште помиње Диаоју/Сенкаку острва? Москва је готово у потпуности изгубила утицај на Пјонгјанг, а подршком новим санкцијама исказује своје незадовољство потезима ДНР Кореје који дестабилизују Далеки исток, што Русији у овом тренутку никако не одговара, а ту је и стратешко партнерство са Пекингом.

Какав је геополитички положај ДНР Кореје и какву то политику води руководство ове најизолованије земље у свету? Да би се одговорило на ово питање потребно је вратити се у блиску прошлост на потписивање споразума између Пјонгјанга и Вашингтона 1993. године, којим Северна Кореја одустаје од свог нуклеарног програма у замену за америчку помоћ у храни и нафти, а САД се поред осталог обавезала да ће заменити постојеће севернокорејске нуклеарне реакторе, са новим, америчким. Договор је спровођен све до одлуке Вашингтона о обустављању помоћи, а део који се односио на нуклеарне реакторе никада није ни испоштован. Северна Кореја је реаговала реактивирањем нуклеарног програма, а америчка администрација се надала да Пјонгјанг неће имати ни средстава, ни капацитета да заврши започето. Као и много пута до тада, Вашингтон се прерачунао. Тадашњи лидер ДНР Кореје Ким Џонг Ил је знао да његов опстанак на власти, али и опстанак читаве државе зависи од тога да ли ће имати неки адут у рукаву (атомска бомба), који ће послужити као класичан фактор одвраћања. Тако је 9. октобра 2006. изведена прва подземна нуклеарна проба. Процена је да данас

Игра кукавице на Корејском полуострву

Пише: Ромео-Никола Поповић
среда, 27 март 2013 09:56

Северна Кореја поседује 10-так нуклеарних бојевих глава, али да би се та сила адекватно пројектовала, био је неопходан и развој одговарајуће интерконтиненталне балистичке ракете. Пјонгјанг је у то време већ имао ракету Родонг-1 димензија не већег од 1.300 км. Читава протекла деценија је потрошена у напорима да се развије и тестира интерконтинентална балистичка ракета која би омогућила Пјонгјангу да у потпуности примени стратегију нуклеарног одвраћања.

Унаточ ранијим неуспешним тестирањима ракете Таеподонг-2, ДНР Кореја је током војне параде одржане 2010. године приказала свој нови мобилни балистички ракетни систем средњег димензија (3.000 – 4.000 км) „БМ-25 Мусудан“. Овај систем је настао на основу старије совјетске ракете Р-27 којима су биле наоружане нуклеарне подморнице класе „Навага“. Иако су многи западни експерти спекулисали да приказане ракете или представљају подвалу севернокорејског руководства или је број оперативних ракета БМ-25 минималан, ни Токио, а ни Вашингтон нису могли да сакрију нелагоду и забринутост. То је један од главних разлога због чега Пентагон озбиљно разматра претње Пјонгјанга да ће у случају непријатељске агресије уништити све америчке војне базе у ширем региону од Гуама до Окинаве. О томе сведочи и одлука Вашингтона да се сви елементи тзв. ракетног штита хитно дислоцирају на Аљаску, одакле би требало да штите западну обалу САД од потенцијалних ракетних напада ДНР Кореје. Планиране ракетне базе за наводну одбрану од иранских пројектила у источној Европи више нису приоритет. Одлука Вашингтона је изазвала узбуну и у кинеском војном и цивилном руководству, јер овај „штит“ озбиљно нарушава равнотежу снага на Далеком истоку. Пекинг је свестан да је Вашингтон интензивирао напоре да стави НР Кину у својеврстан стратешки карантин, односно да је окружи непријатељски настројеним државама, које ће бити под војном, економском и политичком контролом САД. Очигледно је да због тако неповољног развоја ситуације у непосредном окружењу Кине, нови кинески председник Си Ђинпинг не може много да заврће руку „непослушном млађем брату“. Пекингу су потребни савезници како би могао да осујети прикривене ратне планове Вашингтона и зато је за прву међународну посету изабрао Москву. Отворени захтев за много тешњом сарадњом Русије и Кине на пољу безбедности и спољње политике, је јасан сигнал Белој кући да ће НР Кина предузети све неопходне мере да заштити своје националне интересе.

Какав развој догађаја можемо очекивати на Корејском полуострву? Изјава Ким Џонг Уна да ДНР Кореја задржава право да одговори на агресију са југа, сигнализује да би се

Игра кукавице на Корејском полуострву

Пише: Ромео-Никола Поповић
среда, 27 март 2013 09:56

могла поновити 2010. година (потапање јужнокорејске корвете Чеонан, размена артиљеријске ватре око острва Јеонпјеонг). Индиције говоре да би овог пута Јужна Кореја могла реаговати много одлучније, што би довело цео регион на ивицу ратног сукоба, можда чак и нуклеарног. Немогуће је утврдити да ли је Северна Кореја довољно овладала технологијом минијатуризације нуклеарних бојевих глава за сопствене ракете-носаче, али једно је сигурно: свака употреба нуклеарног оружја од стране Пјонгјанга вероватно би изазвала нуклеарни одговор Вашингтона. Да ли ДНР Кореја има капацитете да води конвенционални рат против савремене и одлично опремљене јужнокорејске војске? Последњих година су приметни напори Пјонгјанга да осавремени своју многољудну и застарелу армију. Поред далекометне артиљерије, развијен је и нови тенк (Покпунг-Хо) као дериватив тенкова Т-62/72/90. 2010. године су примећене и прве севернокорејске беспилотне летелице, као и нови домаћи ПВО ракетни системи типа КН-06.

Иако ДНР Кореја располаже са око 250 ловачких (МИГ-21/23/29, Ф-7) и стотинак јуришних (А-5, СУ-25) борбених авиона, са више од 4000 тенкова (Т-55/59/62, Чонма-Хо, Покпунг-Хо), више од хиљаду балистичких ракета кратког и средњег домета (Хвасонг-5/6, Родонг-1, Таеподонг-2, БМ-25), небројеном количном артиљеријског оружја и ПВО ракетних система, велико је питање шта је од свега овога оперативно, а самим тим и колико је севернокорејска Народна Армија способна да се супротстави јужнокорејским и америчким ваздушним, копненим и поморским снагама. Ово су основни разлози који су натерали ДНР Кореју да усвоји тзв. асиметрични систем одбране (стратешке ракетне снаге), што би уз економску и политичку помоћ НР Кине требало омогућити Северној Кореји опстанак у времену које долази.

Оштра реторика, звецкање оружјем и повремена размена ватре, тако Пјонгјанг пуних 60 година разговара са Вашингтоном и Сеулом. Најсвежије заоштравање политичко-безбедносне ситуације између две Кореје многи ће окарактерисати као

Игра кукавице на Корејском полуострву

Пише: Ромео-Никола Поповић
среда, 27 март 2013 09:56

нову/стару причу која се периодично понавља. Ким Џонг Ун мора да покаже свом народу, али и војном врху од каквог је материјала направљен. Од његовог понашања наредних месеци зависиће да ли ће бити признат као „прави“ наследник свога оца Ким Џонг Ила, али и деде (оца нације) Ким Ил Сунга. Да ли ће се млади Ким Џонг Ун одлучити на конвенционални (острво Јеонпјеонг) или нуклеарни (нова нуклеарна проба) приступ или можда комбиновати оба? Пекинг и Вашингтон имају одређена оперативна сазнања о севернокорејским намерама да изврши нове (термо)нуклеарне и ракетне пробе до краја године.

Унаточ кинеској подршци новим санкцијама УН, Пекинг и Пјонгјанг су и даље упућени један на другог. Када се Пјонгјанг одлучи за акцију, сигурно је да ће о томе правовремено обавестити Пекинг, али не треба заборавити чињеницу да се НР Кина много променила у последњих 20 година. Кинеско руководство није више онако тврдо као што је било до средине деведесетих. Сада се у Пекингу много више размишља о новцу, а мање о идеологији и класним непријатељима па је питање колико далеко је НР Кина спремна да иде у подршци свом „малом брату“, који понекад уме да претера и наљути „старијег брата“. Међутим, ДНР Кореја је и даље један од ретких кинеских савезника на Далеком истоку и тампон зона која је једина брана доласку НАТО снага на саму копнену границу НР Кине. Пјонгјанг свесно игра управо на ту карту и наставља свој ход по жици, који би чак и у случају мале непажње могао изазвати кобне последице.

Игра кукавице коју Пјонгјанг игра са Вашингтоном већ предуго траје. Поучена судбином Србије, Ирака, Либије, Сирије, Афганистана, Северна Кореја нема намеру да одустане. Чак и сама помисао да би ова држава, као један од последњих бастиона реалсоцијализма и комунизма у свету могла да попусти под притиском Вашингтона је за Пјонгјанг једноставно незамислива, јер улог ДНР Кореје у овој игри је опстанак целокупне државе и система. Ако попусте, неће преживети.